

Marockansk propaganda på Sundsvalls museum

Sundsvalls kommunala museum bjöd in Marockos ambassadör för att inviga utställningen "Welcome to the Desert" i mars, en utställning som skulle handla om Västsaharas (!) folk, dess historia och traditioner enligt museets hemsida.

I ett brev till mig skriver museiintendent Tina Johansson 1 februari:

"Utställningen invigs den 9 mars kl. 13.00 av Marockos ambassadör, Bouchaab Ihdeh, själv sahwari från Laayoune. Med sig har han en eller ett par folkmusiker från södra Marocko. Marockos ambassad kommer också att bekosta resan för konstnär Mohamed Elkhawal, västsaharier som bor i Gullmim, Marocko och vars tavlor kommer att vara en del av utställningen samt stå för musikernas kostnader."

Ambassadören hade själv tagit kontakt och själv föreslagit att han skulle inviga den, berättade Tina Johansson, när jag ringde upp henne.

"Detta är ingen konflikt för oss." "Vi tar inte ställning," sa museets chef Mona Bornecrantz. Det stod hon fast vid i en radiointervju som Västernorrlands radio sände efter att Sundsvalls tidning publicerat en kritisk debattartikel om utställningen: Skulle verkligen offentliga medel användas för marockansk propaganda?

Museet ändrade hemsidestexten. Nu skulle utställningen handla om "sahrawierna", ett nomadfolk och deras kultur och historia.

Vänsterpartiets ledamot i kulturnämnden och SSU agerade. Ådalens Afrikagrupp tillsammans med andra organisationer ordnade informationsmöte. Flera personer skrev insändare i tidningarna. Själv blev jag anklagad för att ha ljugit om ambassadens inblandning.

Det blev i alla fall ingen invigning med Marockos ambassadör och landshövdingen. Men utställningen ägde rum.

Den kom till på initiativ av privatpersonen Anneli Zaki och hennes "sahrawiske" man från södra Marocko med släkt i Västsahara. Tina Johansson från museet och Lejla Porovic från den muslimska föreningen Ibn Rushd fick följa med Sundsvallsfamiljen Zaki på en resa, som de dokumenterade genom bilder, intervjuer och föremål.

Anneli Zaki skriver i en debattartikel i Sundsvalls tidning med titeln "Welcome to the desert har ingen politisk agenda", att det var hon som gav museet förslaget om en utställning om "sahrawierna", deras språk, hasania och kultur. Här är några citat:

"När det gäller Marockos ambassadör är det vi som kontaktat honom. Han är sahwari från Laayoune och en god vän till familjen sen länge. Vi bad om tips på hassaniska folkmusiker vi kunde kontakta. Vi frågade också om stipendier som kunde hjälpa konstnären att ta sig hit. Ambassadören erbjöd sig att undersöka saken och vi har fått tag på det vi önskat. Vi frågade också om

han var intresserad av att närvara vid invigningen av utställningen. Han tackade ja. Detta är ju även en utställning om hans eget privata ursprung."

"Vi som arbetar med utställningen Welcome to the Desert är fullt medvetna om det politiska läget på båda sidor av konflikten. Vi måste respekteras för vårt val att visa sahwariernas kultur, utan att blanda in den politiska konflikt de är utsatta för. Den frågan får finna ett annat forum."

"Vi vill med denna utställning erbjuda en unik inblick i den rika sahwariska kulturen. Sahrawierna är en folkgrupp som lever i Västsahara, Marocko, Algeriet och Mauritien. De har tillsammans en gemensam historia och kultur", skriver museichefen, intendenten och museipedagogen i en annan debattartikel, där man inte med ett ord berättar att Marocko faktiskt ockuperar Västsahara sedan 1975 samt att förtrycket mot den västsahariska minoritetsbefolkningen är väldokumenterat i rapporter från FN, Amnesty International, R.F Kennedy Centre for Human Rights och Human Rights Watch bland många andra.

– Du har fel när du säger att ambassadören betalade resor för konstnären till utställningen, säger Mouad Joumani, när han söker upp mig på Turistmässan i Göteborg i mars.

– Det finns en fond som vi marockaner kan söka pengar ur för olika aktiviteter, upplyser han mig om.

Jaha, tänker jag, det var ju just det som detta handlade om; marockanska ambassadens inblandning. Dessutom är alltså en göteborgare, som är en av den marockanska statens främsta förespråkare i Sverige, engagerad i Sundsvalls museums utställning. Intressant.

Lena Thunberg

På Marockanska ambassadens karta är Västsahara ("de södra provinserna") en del av Marocko.